

Camera de Comerț și Industrie a României

Curriculum vitae

De 157 de ani în slujba comunității de afaceri din România

Camera de Comerț și Industrie a României (CCIR sau Camera Națională¹) este unul dintre cele mai importante foruri de reprezentare a oamenilor de afaceri români din ultimii 150 de ani. Exponentă a economiei libere de piață, Camera Națională, *parte a rețelei mondiale a Camerelor de Comerț care reunește peste 12.000 de organisme camerale din toată lumea*, asigură **reprezentarea și susținerea comunității de afaceri**, contribuind la dezvoltarea mediului de afaceri și, implicit, a României, pe plan economic și social – **aceste prerogative au devenit și au rămas de-a lungul timpului fundamentul statutar al camerelor de comerț din întreaga lume.**

Instituția camerală este un organism de tradiție, cu valoare și recunoaștere confirmate, *în mod natural*, în primul rând de antreprenori, începând cu anul 1599, atunci când prima cameră de comerț din lume se înființa la Marsilia, în Franța. Astăzi, la nivel european, funcționează cel mai mare sistem al camerelor de comerț, sub titulatura *Eurochambres*, iar la nivel mondial, *International Chamber of Commerce – ICC*, fondată în anul 1919, cu mii de membri, companii, asociații și camere de comerț din peste 130 de țări afiliate, este cea mai mare și mai reprezentativă organizație de afaceri din lume.

Ca particularitate specifică impusă de legea românească, trebuie subliniat faptul că, pe de o parte, **Camera Națională nu are membri din rândul companiilor**, acestea putând deveni membri ai Camerelor județene, *în mod exclusiv voluntar* și, pe de altă parte, **nici CCIR și nici Camerele județene nu sunt finanțate sau subvenționate de la bugetul de stat sau cele locale**, toate atribuțiile și activitățile specifice exercitate și desfășurate de acestea realizându-se din resurse proprii, în condițiile legii.

¹ Potrivit art. 1, alin. (1), lit. b) al Legii nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, Camera Națională împreună cu Camerele județene, prin eforturi conjugate, pun la dispoziția mediului de afaceri, o platformă de reprezentare comprehensivă, în măsură să identifice, să propună și să susțină politici și măsuri adaptate la realitățile antreprenorilor, axate cu prioritate pe asigurarea unui mediu favorabil creșterii afacerilor, caracterizat prin predictibilitate și transparență, acționând pentru consolidarea competitivității companiilor românești și dinamizarea nivelului investițiilor autohtone și străine, prin proiecte menite să stimuleze inițiativa antreprenorială și să dezvolte continuu mediul de afaceri din România.

I. Scurt istoric:

În România, istoria camerelor de comerț este strâns legată de procesul de modernizare a Principatelor Române – **în anul 1864, Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a semnat Decretul Domnesc nr. 1363 privind înființarea Camerelor de Comerț și Industrie**, în marja unui demers care urmărea consolidarea unor instituții care să conecteze Principatele Române la sistemul economic capitalist occidental.

După **Revoluția din 1989**, Guvernul României a adoptat Decretul-lege nr. 139 din 1990 privind Camerele de Comerț și Industrie, moment care a marcat **renașterea Sistemului Cameral. Camera de Comerț și Industrie a României** era definită ca organizație neguvernamentală, **de utilitate publică**, cu caracter autonom, având drept scop promovarea comerțului și industriei românești pe plan intern și extern și sprijinirea intereselor comercianților români în raporturile cu autoritățile din țară și cu organisme specializate din străinătate. **Noilor camere de comerț teritoriale** li s-a acordat, de asemenea, statutul de organizații neguvernamentale, asociative ale mediului de afaceri, **acestea devenind principalii piloni ai economiei de piață, dominată de antreprenorii privați.**

Odată cu reînființarea camerelor de comerț și industrie, în cadrul acestora a fost înființat și sistemul Registrului Comerțului. În această perioadă, CCIR și întregul sistem cameral au depus eforturi pentru reconstrucția economiei de piață a României, în vederea integrării în Uniunea Europeană și în structurile euroatlantice.

Camera de Comerț și Industrie a României a dezvoltat activitatea Registrului Comerțului, a trasat liniile învățământului profesional și a pus bazele unei societăți expoziționale moderne, cunoscută astăzi la nivel național și internațional – Romexpo S.A.

Începând cu anul 2007 și până în prezent, sistemul cameral din România este reglementat prin **Legea nr. 335 din 2007** privind camerele de comerț din România².

Organizarea actuală se aseamănă cu sistemul Legii din 1925³, când a existat câte o cameră de comerț în fiecare reședință de județ, acestea fiind grupate în jurul Camerei de Comerț și Industrie a României.

Astfel, sistemul cameral din România reprezintă rețeaua asociativă a mediului de afaceri cu cea mai extinsă reprezentare la nivel național, prin Camerele de Comerț și Industrie locale, prezente în fiecare județ al țării. În egală măsură, numeroșii membri asociați ai CCIR, proveniți din rândurile asociațiilor, fundațiilor și patronatelor, consolidează misiunea și demersul instituțional.

II. Context și misiune instituțională:

În funcție de profilul economic și de strategia de dezvoltare pe care o au în vedere, **Statele din întreaga lume acordă instituției camerale diverse prerogative, consolidate de afilierea voluntară sau, după caz, obligatorie a companiilor la camerele de comerț.** Astăzi nu mai putem vorbi însă doar despre cele două modele clasice de afiliere, evoluțiile mediului economic global, digitalizarea și interacțiunea sporită în spațiul cibernetic determinând, într-o paradigmă *certă*, o afiliere orientată către rezultat și consolidată prin servicii de calitate cu beneficii concrete pentru companii.

Indiferent de modul în care sunt organizate camerele de comerț în lume, **Statul trebuie să aibă în vedere necesitatea consolidării și recunoașterii camerelor de comerț ca instituții viabile, funcționale și moderne, care să poată lucra în interesul economic general, să asigure surse de finanțare, inclusiv indirecte, surse necesare desfășurării activității acestora** în condiții de normalitate și competitivitate și, nu în ultimul rând, să prevadă posibilitatea delegării de competențe și atribuții de la autoritățile publice către camerele de comerț, în sprijinul dezvoltării mediului de afaceri național și, implicit, a economiei.

² Completată prin Legea nr. 39/2011.

³ Prin Decretul Regal nr. 102 din 1925, Regele Ferdinand a adoptat a treia lege a Camerelor de Comerț, prin care a reformat Sistemul Cameral din România.

Plecând de la **modele consacrate care și-au dovedit eficiența în multe alte State**, Camerele de comerț din România își asumă misiunea instituționalizată prin lege, potrivit următoarelor **argumente**:

- **camerele de comerț sunt cele care cunosc cel mai bine mersul economiei locale, regionale și naționale**, inclusiv necesitățile și tendințele de dezvoltare specifice;
- prin menirea pe care o au, **camerele de comerț reprezintă motorul, barometrul și pârgia prin care Statul și instituțiile acestuia pot evalua în mod obiectiv realitatea economică** – exemple relevante aplicate și recunoscute sunt sistemele camerale din Germania, Austria, Italia, Spania, Belgia, Ungaria, Estonia, Polonia, Cehia, Bulgaria etc.;
- **camerele de comerț cunosc cel mai bine problemele întreprinzătorilor și sunt în măsură să ofere soluții și metode competitive recunoscute la nivel internațional** pentru sprijinirea, promovarea și dezvoltarea activității acestora.

La nivel regional, CCIR este membră a Asociației Camerelor de Comerț din Balcani (ABC) și a Consiliului de Afaceri al Organizației de Cooperare Economică la Marea Neagră (OCEMN), la nivel european este membră a Asociației Camerelor de Comerț și Industrie Europene (Eurochambres), iar, la nivel mondial, a Federației Mondiale a Camerelor de Comerț (WCF) și a Camerei de Comerț Internaționale (ICC).

În funcție de profilul economic și de strategia de dezvoltare pe care o au în vedere, **Statele din întreaga lume acordă instituției camerale importanța și recunoașterea cuvenite, întrucât cooperarea dintre Stat și mediul privat reprezintă, pe termen mediu și lung, cea mai bună soluție pentru redresarea și dezvoltarea afacerilor, pe plan global.**

Astăzi, CCIR și Camerele județene sunt pregătite mai mult ca oricând să își asume și, în egală măsură, să li se recunoască, rolul de interfață a mediului de afaceri în raport cu autoritățile prin descentralizarea unor atribuții din domeniul specifice ale zonei publice, pe modelul altor state europene, un exemplu vizând preluarea de către rețeaua camerală a sarcinilor referitoare la dezvoltarea și internaționalizarea afacerilor.

III. Obiectivele Camerei Naționale:

În realizarea **obiectivului strategic general – sprijinirea și apărarea intereselor generale ale companiilor românești și asigurarea reprezentării acestora printr-un dialog susținut cu decidentul politic**, CCIR urmărește constant:

- 1. preluarea temelor, preocupărilor și necesităților majore ale antreprenorilor și companiilor și evidențierea constantă a acestora în dialogul public**, în vederea adaptării în consecință a politicilor publice;
- 2. asigurarea unui cadru dinamic de dialog între antreprenori și decidentul politic, prin platforma Comitetelor CCIR**, potrivit temelor prioritare pentru mediul de afaceri, cu accent în ultimii ani, pe forța de muncă și diplomația economică;
- 3. consolidarea colaborării cu instituțiile administrației publice centrale și locale și cu mediul asociativ**, în scopul reprezentării conjugate împreună cu toți actorii interesați de prioritățile mediului de afaceri din România;
- 4. implicarea CCIR și a Camerelor județene în sistemul de formare profesională, inclusiv pentru învățământul profesional dual**, în vederea depășirii crizei forței de muncă calificate și a creșterii productivității companiilor;
- 5. creșterea nivelului digitalizării serviciilor dedicate dezvoltării afacerilor;**
- 6. profesionalizarea și recalibrarea diplomației economice**, în vederea facilitării accesului pe noi piețe pentru companiile românești;
- 7. încurajarea și facilitarea participării companiilor românești la misiunile economice, forumurile de afaceri, târgurile și expozițiile internaționale**, în vederea unei mai bune promovări a capitalului autohton și stimulării schimburilor comerciale în vederea reducerii deficitului comercial;
- 8. facilitarea accesului la fonduri europene**, în contextul cadrelor financiare multianuale, pentru toate Camerele județene și membri acestora și **implicarea în definirea priorităților naționale în marja documentelor programatice** aferente pregătirii cadrului financiar multianual următor, 2021-2027;
- 9. creșterea competitivității produselor și serviciilor tradiționale ale Romexpo S.A.** în domeniul organizării târgurilor, expozițiilor și evenimentelor, prin recalibrarea conceptelor de realizare ale acestora potrivit realităților contextuale și, în egală măsură, identificarea de noi oportunități pentru consolidarea capacității societății de a concentra evenimente majore, naționale și internaționale;

10. **stimularea oportunităților de networking, consiliere în afaceri și dezvoltare a inițiativelor** de tip *start-up* și *scale-up*, prin platformele CCIR și Romexpo;
11. consolidarea infrastructurii CCIR și a Camerelor județene, prin **profesionalizarea continuă a personalului propriu și îmbunătățirea continuă a calității serviciilor oferite membrilor**;
12. dinamizarea promovării **arbitrajului comercial** în rândul oamenilor de afaceri români și străini, drept modalitate alternativă actuală, eficientă și adecvată pentru soluționarea disputelor – potrivit legii, **Curtea de Arbitraj Comercial Internațional**, ca instituție permanentă de arbitraj, funcționează pe lângă Camera Națională;
13. conștientizarea mediului de afaceri românesc de beneficiile aduse de înscrierile efectuate în **Registrul Național de Publicitate Mobiliară (RNPM)** a tuturor bunurilor mobile, corespunzătoare contractelor încheiate între profesioniști.

IV. Atribuții, acțiuni și activități camerale:

Potrivit legii, Camera Națională este organizație neguvernamentală, **autonomă**, nonprofit, **de utilitate publică**, cu personalitate juridică, ale cărei **venituri** se constituie din **cotizațiile** membrilor (Camere județene și membri asociativi – asociații și fundații) și **tarifele** percepute pentru activitățile efectuate în conformitate cu legislația în vigoare și cu prevederile statutare⁴.

Așa cum am mai arătat, pe de o parte, companiile românești nu pot fi membri ai Camerei Naționale, acestea putând fi membri, în mod exclusiv voluntar, doar ai Camerelor județene și, pe de altă parte, nici CCIR și nici Camerele județene nu sunt finanțate sau subvenționate de la bugetul de stat sau cele locale.

Încă de la reluarea activității camerale în anul 1990, CCIR a devenit parte a grupurilor, comitetelor interministeriale și a organismelor consultative,

⁴ Alte venituri, potrivit legii, sunt constituite de comisioane, donații, sponsorizări ale persoanelor fizice sau juridice, legate testamentare, venituri și/sau dividende de la societățile comerciale la care Camera Națională este acționară sau asociată, orice alte venituri realizate din activitatea desfășurată, în condițiile prevăzute de statut și de lege, precum și o cotă-parte (modică) din veniturile Camerelor județene.

gestionate la nivelul Președinției, Parlamentului și Guvernului urmărind să asigure prin activitatea sa un climat favorabil afacerilor.

Camera Națională a militat permanent pentru îmbunătățirea cadrului legislativ cu impact asupra mediului de afaceri, reducerea și simplificarea fiscalității, elaborarea de politici publice care să stimuleze creșterea economică și atragerea de investiții, stimularea competitivității produselor și serviciilor românești, sprijinirea internaționalizării și deschiderea de noi piețe, pregătirea forței de muncă conform nevoii reale din piață.

În anul 2004, CCIR a adoptat *Programul de pregătire a mediului de afaceri pentru integrarea în Uniunea Europeană*, document programatic care a stabilit misiunea și obiectivele în acest domeniu pentru perioada 2004-2007. În contextul procesului de integrare a României în structurile europene, CCIR a desfășurat campanii ample de pregătire a mediului de afaceri în vederea adoptării normelor comunitare de către agenții economici, fiind **gazda Centrului Euro Info și membră a Rețelei Europene de Informare**, deschizând în acest sens, în anul 2006, un birou de reprezentare la Bruxelles.

Totodată, pe latura **relațiilor bilaterale**, în perioada **2002-2006**, CCIR a realizat o multitudine de acțiuni de promovare specifică: **forumuri economice** cu Lituania, Vietnam, Tunisia, Israel, China, Belgia, Turcia, Brazilia, Germania, Coreea de Sud, Rusia, Republica Moldova, Singapore, Thailanda, Malaysia, Japonia, Qatar, EAU, Iordania; **misiuni economice**, în cooperare cu parteneri din Italia, Franța, UK, Germania, Spania, Ungaria, Croația, Macedonia, Finlanda, Tunisia, Libia, Maroc, Algeria, Sri Lanka, Etiopia, Malaysia, China, Thailanda, Filipine, Vietnam, Belgia, Luxemburg, Japonia, India, Sudan, Brazilia, Japonia, Grecia, Republica Moldova, Ucraina, Bulgaria, Israel, Olanda, Peru etc.; **seminarii și conferințe; acțiuni în cadrul unor vizite oficiale la nivel înalt; acțiuni de promovare bilaterală**, prin programe de întâlniri pentru companii, oficialități, Camere de Comerț din străinătate, reuniuni ale Consiliilor Bilaterale de Afaceri etc. **CCIR a făcut parte din delegațiile oficiale ale Președintelui României** pe relații ca: Danemarca, Spania, Suedia, Germania, Turcia etc. și, respectiv, organizând primiri și elemente din programele specifice în cazul vizitelor **Președinților** Lituaniei, Albaniei și Cehiei, **prim-miniștrilor** Republicilor Moldova, Ungariei, Cehiei, Serbiei, ministrului de stat al Turciei etc.

În aceeași perioadă **2002-2006**, pe de o parte, pentru creșterea nivelului de competitivitate al companiilor românești, CCIR și-a intensificat **activitatea de organizare de cursuri și seminarii**, numărul total al acestora fiind de **170** și, pe altă parte, pe latura de **consiliere, îndrumare și asistență în afaceri**, a asigurat asistența personalizată pentru un număr mediu de **1200** persoane/an. Pe zona **promovării investițiilor și atragerii de investitori străini**, în perioada arătată, au fost asistate peste **100** de companii străine în vederea începerii de afaceri în România și peste **1000** de companii au beneficiat de diverse **servicii de furnizare de informații sau identificare de parteneri**. Totodată, evenimentele cu caracter investițional precum **Forumul Internațional de Investiții și Gala Investitorul Anului**, acțiuni care au beneficiat de participarea unor experți reprezentând organizații internaționale de prestigiu cum sunt **OECD, BERD, Banca Mondială, Fonduri de investiții, Agenții de promovare a investițiilor**, reprezentanți ai autorităților etc., au reunit peste **1500** de participanți din țară și din străinătate.

În perioada **2006-2007**, CCIR a organizat diverse evenimente de tipul forumurilor, conferințelor, seminariilor, misiunilor economice, meselor rotunde, întâlnirilor de afaceri, reunind astfel mai mult de **5000** de participanți. În acest context, peste **4000** de companii românești au beneficiat de serviciile camerale. Pe latura relațiilor bilaterale, CCIR a inițiat și realizat în perioada arătată cca. **20 de acțiuni în țară și 10 în străinătate**, pe diverse categorii și relații.

Internaționalizarea companiilor românești reprezintă un punct important al strategiei CCIR. În calitate de organizație membră în Consiliul de Export, Camera Națională a participat la analiza programelor de susținere și promovare a exportului cu finanțare de la bugetul de stat și s-a implicat în facilitarea accesului pe piețele externe din perspectiva post-aderare, identificarea de soluții pentru depășirea barierelor birocratice în vamă, promovarea măsurilor de sprijin comunitar pentru susținerea și promovarea exporturilor.

CCIR și Camerele județene s-au implicat **în procesul de implementare a Strategiei Naționale de Export**, vizând, pe de o parte, realizarea *Portalului de Comerț Exterior*, promovarea potențialului de export al României, identificarea sectoarelor competitive la export etc. și, pe altă parte, prin participarea la realizarea unor acțiuni din planul de măsuri pentru punerea în aplicare a strategiei, în principal, cu obiectivul de a organiza evenimente comerciale (târguri, misiuni, forumuri de afaceri), dar și cursuri de pregătire în domeniul comerțului exterior.

În anul 2008, CCIR a participat la prima ediție a *Parlamentului European al Întreprinderilor (PEI)*, în organizarea *Eurochambres*, eveniment care a reunit peste **750** de antreprenori de toate mărimile, reprezentând toate sectoarele economice, din **45** de țări europene. CCIR a selectat **33** de companii reprezentative pentru comunitatea de afaceri din România, în funcție de cifra de afaceri și de influența economică din regiunea de proveniență, companii care au participat la eveniment la nivel de Președinte/Director General.

În ceea ce privește dezvoltarea relațiilor bilaterale, **în anul 2008**, CCIR a inițiat, realizat și a contribuit la organizarea a peste **60** de acțiuni în țară și în străinătate, pe diverse categorii și relații, dintre care sunt de menționat programe în cadrul unor vizite la nivel înalt, precum vizita oficială în România a **Președintelui Republicii Turcia**, E.S. dl. Abdullah Gül, care a luat parte la *Forumul de afaceri româno-turc*, unde au fost prezenți peste **200** de reprezentanți ai companiilor active în domeniul transportului, energiei, turismului și construcțiilor.

În perioada 2010-2012, CCIR a organizat peste **500 de evenimente** – forumuri, conferințe, seminarii, misiuni economice, mese rotunde, întâlniri de afaceri, cursuri etc., acordând o atenție deosebită proiectelor de promovare a capitalului autohton și internaționalizării companiilor românești. Au fost organizate acțiuni în marja vizitelor de stat ale **Președinților Turkmenistanului, Macedoniei, Libanului, Maltei** etc., precum și reuniuni ale CCIR cu reprezentanții Corpului Diplomatic acreditat la București, ambasadori și consilieri economici.

În perioada 2014-2017 CCIR a (re)devenit o organizație mai apropiată de partenerii instituționali, de mediul asociativ și de comunitatea de business, fiind dezvoltată componenta de **diplomație economică**.

A fost urmărită astfel deschiderea de **noi piețe pentru companiile românești, cu precădere în zonele overseas**, mai puțin accesibile mediului de afaceri autohton: **Iran, Qatar, America Latină, China etc.** și a fost relansată și consolidată **relația cu Statele Unite ale Americii**, prin aprofundarea cooperării instituționale cu Ambasada SUA la București, Ambasada României în SUA, Consiliul de Afaceri Americano-Român, Greater New York Chamber of Commerce. Demersurile privind **sustinerea mediului de afaceri** s-au concentrat, începând cu anul 2014, pe *creșterea implicării Camerelor de Comerț în dialogul cu autoritățile administrației publice centrale*.

Astfel, ca o recunoaștere a poziției CCIR la nivel național, **în anul 2017, Administrația Prezidențială** a organizat întâlnirea **Președintelui României cu mediul de afaceri**, pentru *Proiectul de țară al Președinției, la Camera de Comerț și Industrie a României.*

CCIR a fost partener al Ministerului Finanțelor (pe zona neguvernamentală) pentru revizuirea *Codului Fiscal și a Codului de Procedură Fiscală* și a **inițiat**, alături de mediul academic și de comunitatea de afaceri, *Pactul pentru Fiscalitate*. Unul dintre amendamentele cu importanță majoră, benefic pentru mediul de afaceri, transmis de CCIR, inclus în legislația fiscală și aplicat începând cu anul **2015**, a constat în *neimpozitarea profitului reinvestit în domeniul IT*, iar în anul **2017**, urmare demersurilor susținute ale CCIR, *baza de aplicare a split TVA a fost redusă de la toate companiile din economie exclusiv la companiile aflate în insolvență și cele cu restanțe la plata TVA.*

Un proiect important al CCIR a fost reprezentat de organizarea **Forumului Internațional Futurallia 2015**, eveniment desfășurat pentru prima dată la București, la Centrul Expozițional Romexpo, având drept parteneri instituționali Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului. La eveniment au participat peste **300** de întreprinderi din **20** de țări și cca. **130** de oameni de afaceri români, care au beneficiat de oportunități de parteneriat, relaționare și stabilire de legături comerciale, prin identificarea rapidă și eficientă de noi parteneri din multiple sectoare de activitate, în vederea extinderii piețelor de desfacere. *Futurallia Bucharest 2015* a reprezentat o platformă unică pentru stabilirea de noi contacte comerciale, parteneriate și cooperări în toate domeniile industriale, financiare și tehnologice, evenimentul bucurându-se inclusiv de prezența *ES Ambasadorul Franței în România*, dl. Francois Saint-Paul, a dnei. Francoise Vilain, *Vicepreședinte Futurallia* și, nu în ultimul rând, a reprezentanților Guvernului României.

CCIR a subliniat nevoia implementării unei legislații coerente a **parteneriatului public-privat** și a reșezării sistemului de achiziții publice, ca oportunități de dezvoltare a afacerilor în România. Urmare demersurilor CCIR, a fost publicată a nouă lege a PPP în anul 2016.

Pe zona de *anticorupție*, **în anul 2016**, CCIR a implementat proiectul *Business without Corruption*, în parteneriat cu General Dynamics și Trace International. Proiectul a urmărit *promovarea valorilor etice care converg spre neimplicarea*

mediului de afaceri în fenomenul corupției și la aplicarea, la nivelul companiilor, a unor mecanisme interne de prevenire și combatere corespunzătoare.

Începând cu anul 2017, CCIR și Camerele județene au devenit parte a **învățământului dual în România** (la nivel central și local), *reușindu-se, prin demersurile susținute, includerea camerelor de comerț în rândul organizațiilor partenere pentru organizarea învățământului dual.*

Totodată, în aceeași perioadă, CCIR a urmărit **recalibrarea arbitrajului comercial**, prin proiectarea unui model de arbitraj modern, bazat pe integritatea arbitrilor, celeritatea și corectitudinea rezolvării disputelor internaționale. Potrivit legii, Camera Națională organizează activitatea de mediere și de soluționare prin arbitraj a litigiilor comerciale și civile, interne și internaționale, în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă, de legile speciale în domeniu și de convențiile internaționale la care România este parte.

Proiecte majore derulate începând cu anul 2018

- ✓ **Promovarea diplomației economice și a internaționalizării companiilor românești – prioritate “zero” a CCIR**

CCIR a avut un rol determinant în constituirea componentei de afaceri din marja principalelor vizite oficiale la nivel înalt, atât în România, cât și în plan extern, prin organizarea de evenimente de afaceri și/sau alcătuirea delegațiilor de oameni de afaceri români.

Dintre acestea, trebuie menționate evenimentele găzduite cu ocazia **vizitelor oficiale** în România a E.S. domnul Rumen Radev, **Președintele Republicii Bulgaria**, E.S. domnul Recep Tayyip Erdoğan, **Președintele Republicii Turcia**, E.S. prof. dr. Aníbal Cavaco Silva, **Președintele Republicii Portugheze**, E.S. domnul Andrej Kiska, **Președintele Republicii Slovace**, E.S. domnul Mohammad Javad Zarif, **Ministrul Afacerilor Externe al Republicii Islamice Iran**, E.S. doamna Kolinda Grabar Kitarovic, **Președintele Croației**, domnului Viktoras Pranckietis, **Președinte al Parlamentului Lituanian**, domnului Karl Viktor Erjavec, **Ministru de externe al Sloveniei**, E.S. Dr. Sultan Al Jaber, **Ministru de Stat al Emiratelor Arabe Unite**, E.S. domnul Nguyen Xuan Phuc, **Prim-ministrul R.S. Vietnam**.

În plan internațional, CCIR a format și coordonat **delegații de afaceri care au însoțit înalți demnitari ai României în acțiuni externe** precum: misiunea economică în Bulgaria și Italia, în marja vizitelor oficiale ale **Președintelui României**, E.S. domnul Klaus Iohannis, misiunea economică în R.S. Vietnam cu ocazia vizitei oficiale a **Prim-ministrului României**, vizita oficială în Croația a **Prim-ministrului României** sau misiunea economică în Regatul Hașemit al Iordaniei, organizată cu prilejul vizitei **Ministrului Afacerilor Externe**.

De asemenea, CCIR a participat activ la lucrările **Comisiilor Mixte Interguvernamentale Bilaterale ale României**, co-prezidate de înalți demnitari români. Astfel, Camera Națională, alături de instituțiile camerale omoloage din statele vizate, au contribuit substanțial la **intensificarea relațiilor economice și comerciale dintre state** prin inițiative comune precum înființarea **Camerelor de Comerț și Industrie Bilaterale**. Aceste organisme de cooperare interstatală au o importantă componentă de afaceri, pe care CCIR a asigurat-o de fiecare dată când a fost cooptată în asemenea proiecte, dintre care trebuie amintite: **Forumul de afaceri și investiții din cadrul Comisiei mixte interguvernamentale România-Emiratele Arabe Unite** de la București, **Forumul Economic**, în marja **Comitetului Mixt Economic și Comercial România-Turcia** de la Istanbul, **Forumul Economic România-Ungaria**, cu ocazia **Comisiei Interguvernamentale de Cooperare Economică** de la Budapesta.

Nu în ultimul rând, CCIR a derulat o serie de **acțiuni** cuprinse pe propria agenda instituțională, **menite să promoveze și să faciliteze accesul produselor și serviciilor românești cu valoare adăugată mare, pe piețe externe**. Din această serie, se evidențiază ca principale: **misiunea economică din Washington DC**, Statele Unite ale Americii; **misiunea economică din Republica Islamică Iran**; **misiunea economică japoneză**, în parteneriat cu **JETRO România** (Agenția de Comerț Exterior a Japoniei), la București și Alba Iulia; **misiunea Economică în Statul Kuwait**; **Forumul de afaceri Trilateral R. Moldova-Romania-Ucraina**, de la Chișinău; **misiunea economică a CCIR la Tokyo și Osaka**, Japonia; eveniment de afaceri cu achizitori japonezi din domeniul auto, organizat în parteneriat cu JETRO în două ediții – demn de menționat este faptul că după prima ediție au fost parafate **contracte de aproximativ 5 mil. euro pentru producătorii români**.

Tot în toată această perioadă, în beneficiul comunității de afaceri din România, **CCIR a promovat intens avantajele și oportunitățile generate de acordurile**

comerciale și de liber schimb încheiate la nivelul Uniunii Europene cu state precum Canada, Japonia, Republica Moldova, Ucraina, Georgia, Vietnam și MERCOSUR.

- ✓ **Afilierea la organizații europene și internaționale în beneficiul antreprenorilor români**

CCIR și-a consolidat apartenența (cu drepturi depline) în organizațiile regionale și internaționale de sprijinire a mediului de afaceri: **Asociația Camerelor de Comerț Europene** (Eurochambres), unde Președintele CCIR, este membru în Comitetul Director; **Asociația Camerelor Balcanice** (ABC), unde CCIR a deținut președinția rotativă în anul 2016; **Consiliul de Afaceri al Organizației de Cooperare Economică la Marea Neagră** (CA OCEMN), unde în anul 2020 CCIR a deținut pentru a 6-a oară Președinția-în-Exercițiu, **Rețeaua Camerelor de Comerț a Inițiativei celor Trei Mări** (I3M), care a fost lansată cu ocazia primului Forum de afaceri al I3M din anul 2018 și **Federația Mondială a Camerelor de Comerț** (WCF), unde Președintele CCIR este membru în Consiliul General.

Prin apartenența la aceste organizații, CCIR reprezintă și valorifică interesele antreprenorilor români la nivel extern, fiind în dialog direct cu organizații și camere de comerț din peste 50 de țări.

Cu ocazia deținerii **Președinției-în-Exercițiu a Consiliului de Afaceri al OCEMN**, pe parcursul anului 2020, CCIR a contribuit la **consolidarea cooperării economice sustenabile a regiunii extinse a Mării Negre**, promovând, printre altele, **oportunitățile economiei circulare și a transportului maritim prin Canalul Suez**, urmare a inițiativei lansate de CCIR privind negocierea tarifelor de tranzitarea a Canalului Suez pentru navele din statele OCEMN.

În perioada în care România a deținut Președinției Consiliului UE, **în primul semestru al anului 2019**, CCIR s-a remarcat prin propunerea și contribuția adusă la **organizarea celui de-al cincilea Forum de Afaceri al Parteneriatului Estic în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul pentru Mediu de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat**, în ziua de 25 iunie 2019. La forum au participat peste **200** de participanți din **25** de state.

✓ **Recunoașterea rolului Camerei Naționale în relația cu Corpul Diplomatic acreditat în România**

Pe linie de diplomație economică, CCIR are un rol fundamental în ceea ce privește asigurarea platformei de cooperare pentru decidentul politic, mediul de afaceri, sistemul cameral internațional și, nu în ultimul rând, Corpul Diplomatic acreditat în România. Contactele directe ale CCIR cu instituțiile străine și Ambasadatele de la București au generat, nu de puține ori, **oportunități de afaceri concrete și au facilitat dialogul între companiile românești și potențiali parteneri străini**. Printre principalele întrevederi trebuie menționate: primirea la CCIR a **Ministrului Britanic Greg Hands MP**, Departamentul Comerțului Internațional, însoțit de ES domnul Andrew Noble, **Ambasadorul Marii Britanii în România**, vizita de lucru a **Vice-ministrului afacerilor externe al Republicii Macedonia**, dl. Ilija Isajlovski, întâlniri constante cu **Ambasadorii Statelor Unite ale Americii, Olandei, Canadei, Iranului, Japoniei, Turciei, Austriei, Franței, Braziliei, Emiratelor Arabe Unite, Serbiei, Indiei, Malaysiei, R.I. Pakistan**.

Un rezultat concret al cooperării dintre CCIR și Ambasadate este evenimentul de tradiție, **inițiat începând cu anul 2009** de către Camera Națională – **Gala Corpului Diplomatic acreditat la București**. Prin intermediul acestei gale, CCIR onorează contribuția adusă de reprezentanțele diplomatice la București în vederea sprijinirii, consolidării și intensificării cooperării economice bilaterale și a stimulării investițiilor. În medie, la acest eveniment participă anual aproximativ **150** de diplomați.

✓ **Forumul de Afaceri al Inițiativei celor Trei Mări (I3M)**

Printre cele mai relevante acțiuni desfășurate în ultimii ani de Camera Națională este prima ediție a **Forumului de Afaceri al Inițiativei celor Trei Mări (I3M)**, parte integrantă a **Summit-ului Inițiativei celor Trei Mări**, care a avut loc în perioada **17-18 septembrie 2018**, în cadrul Complexului Expozițional Romexpo.

Evenimentul co-organizat de Administrația Prezidențială a României și CCIR, în cooperare cu Consiliul Atlantic al Statelor Unite și Școala Națională de Studii Politice și Administrative, a însumat un număr total de **48 de proiecte** multilaterale, bilaterale și naționale care vizează trei domenii de dezvoltare regionale: energie, digital și transport.

Potrivit *Declarației comune pentru crearea rețelei Camerelor de Comerț din regiunea celor trei mări*, semnată în cadrul Forumul de Afaceri 3SI, demersul a

urmărit asigurarea dezvoltării relațiilor comerciale și stimularea inițiativelor de afaceri și a investițiilor în regiunea celor trei mări.

Semnatarii documentului, **Președinții Camerelor de Comerț și Industrie** a Bulgariei, a Sloveniei, a Croației, a Ungariei, a Poloniei, a Lituaniei și a României, **au agreat realizarea de schimburi de informații referitor la societățile comerciale, solvabilitatea și bonitatea lor și diseminarea oportunităților de afaceri, urmărindu-se și identificarea proiectelor comune și a modalităților de finanțare a acestora.** Potrivit *documentului*, Camerele de Comerț din statele membre, împreună cu întreaga comunitate de afaceri au avut drept obiectiv punerea în aplicare a proiectelor deja existente sau viitoare referitoare la interconectivitatea statelor din regiunea celor trei mări, în special în domeniul transportului, al energiei și al digitalului și atragerea de noi oportunități de afaceri și investiții.

✓ **CCIR – Rol activ în diminuarea efectelor BREXIT în economia românească**

CCIR s-a implicat în procesul de **informare și sprijinire a comunității de afaceri, având ca obiectiv reducerea efectelor economice negative, ca urmare a retragerii Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din EU.** În acest sens, CCIR a fost printre primele instituții care au informat oamenii de afaceri cu privire la efectele BREXIT asupra economiei românești.

Totodată, CCIR a menținut un dialog continuu cu autoritățile române de linie și cu factorii internaționali pe acest subiect, fiind cooptată în **Comitetul Interministerial dedicat ieșirii Marii Britanii din Uniunea Europeană, coordonat de Cancelaria Prim-ministrului și Ministerul Afacerilor Externe.**

CCIR este singura organizație neguvernamentală și apolitică inclusă în acest comitet, iar prin mijloace proprii, a dezvoltat inclusiv o platformă online, care integrează toate informațiile relevante pentru informarea companiilor românești afectate de Brexit, model preluat ulterior și de instituțiile guvernamentale românești.

✓ **Propuneri de măsuri pentru re consolidarea economiei naționale, în contextul pandemiei COVID-19**

CCIR a urmărit implementarea unei strategii dinamice care să contribuie în mod sustenabil la sprijinirea ecosistemului de afaceri din România, inclusiv prin *tranziția de la offline la online*, determinată de situația generată de pandemia COVID-19.

CCIR a derulat o amplă consultare la nivel național, prin intermediul rețelei Camerelor județene, având drept scop **determinarea măsurilor necesare pentru sprijinirea oamenilor de afaceri români, afectați de criza generată de extinderea pandemiei COVID-19**, sectoare economice printre care turismul, transporturile, comerțul, producția industrială etc. fiind cele mai afectate.

Propunerile identificate de CCIR și Camerele județene potrivit consultărilor efectuate la nivel național cu mediul de afaceri au fost înaintate Guvernului României în sensul luării de măsuri în vederea limitării pierderilor suferite de comunitatea de afaceri și re consolidării afacerilor românești.

✓ **Apartenența CCIR în cadrul structurilor parteneriale, la nivel național, pentru elaborarea Programelor Operaționale și a Acordului de Parteneriat 2021-2027**

CCIR este membru cu drepturi depline în:

- **Comitetul de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat (CCMAP) 2021-2027;**
- structura partenerială pentru:
 - **Programul Operațional Asistență Tehnică;**
 - **Programele Operaționale Regionale;**
 - **Programul Operațional Capital Uman, redenumit Programul operațional Educație și Ocupare;**
 - **Programul Operațional Transport;**
 - **Programul Operațional Dezvoltare Durabilă;**
 - **Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare, redenumit Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente financiare 2021-2027.**

✓ **Topul Național al Firmelor**

Camera Națională realizează, **începând din anul 1994**, Topul Național al Firmelor (TNF), fiind singura instituție abilitată prin lege să stabilească o astfel de ierarhie la nivelul întregii țări.

Topul Național al Firmelor din România se organizează în exclusivitate de către Camera Națională, pe baza clasamentelor județene de firme furnizate de către Camerele Județene, prin interclasarea acestora și păstrarea primelor maxim 10 poziții pentru fiecare domeniu, grupă de activitate și clasă de mărime a întreprinderilor. TNF este format din firmele situate pe locul 1-10 în acest clasament, la fiecare domeniu, grupă și clasă de mărime a întreprinderii.

Catalogul Topul Național al Firmelor reprezintă cel mai important clasament al companiilor, realizat de Sistemul Camerelor de Comerț și Industrie din România și cuprinde informații despre mai mult de 12.000 de firme.

Demn de menționat este faptul că în ultimii ani, mai exact **începând cu anul 2015** și până în anul 2020, inclusiv, evenimentul de recunoaștere a excelenței și meritelor companiilor românești – **Gala Topului Național al Firmelor din România**, desfășurată, de asemenea, în cadrul Complexului Expozițional Romexpo, s-a bucurat în fiecare an de prezența atât a **Președintelui României**, cât și a **Prim-ministrului Guvernului României**, reunind, în medie, 400 de participanți la fiecare ediție.

✓ **Sistemul Național de Informații de Afaceri (SNIA)**

Începând cu anul **2009**, CCIR gestionează propria platformă de afaceri, Sistemul Național de Informații de Afaceri (SNIA), dezvoltată și actualizată continuu, menită să **promoveze produsele și serviciile companiilor românești, să elaboreze statistici ale prospectării pieței, să asigure convergența cererilor cu ofertele interne și externe**. Prin intermediul platformei, până în prezent, s-au stabilit peste **300.000 de contacte de afaceri**, fiind elaborate totodată diverse studii și publicații de afaceri anuale, cum sunt: *Pro business România, Catalogul Exportatorilor și Importatorilor, InfoBulletin, Catalogul Topul Național al Firmelor, Starea mediului economic din România ș.a.*

✓ **Raportul Competitivității Globale**

CCIR colaborează începând din anul **2014** cu **World Economic Forum** – organizatorul reuniunilor marilor personalități economice și politice ale lumii la Davos, privind realizarea **Raportul Competitivității Globale** care, din anul 1979, este publicația emblematică a **Forumului Economic** și este recunoscut ca lider mondial în domeniul comparației factorilor care afectează competitivitatea

și creșterea economică. Seria *Raport de competitivitate globală* are, încă de la prima ediție, scopul de a determina factorii de decizie politică să privească dincolo de creșterea pe termen scurt și să planifice pe termen lung.

✓ **Incoterms**

De-a lungul timpului CCIR a promovat și tradus în limba română o serie de publicații de afaceri și ghiduri internaționale ce stabilesc **regulile în domeniul comerțului internațional** aplicabile la nivel mondial și a susținut cursuri de dezvoltare profesională pentru mediul de business, precum: *Regulile ICC Incoterms® 2010, INCOTERMS 2020, Ghidului ICC Export/Import, Regulile uniforme ICC privind garanțiile la cerere (URDG), Managementul plăților în afacerile internaționale etc.*

✓ **Documente de comerț internațional**

Legea conferă CCIR o serie de atribuții specifice și de o deosebită importanță pentru antreprenori, inclusiv în relația acestora cu parteneri externi. În acest sens, **CCIR emite, avizează și eliberează:**

- **Certificate de origine**, documente utilizate în comerțul internațional, care atestă faptul că bunurile au fost produse într-o anumită țară, acestea fiind emise atât pentru exportul românesc direct, cât și pentru programele cu finanțare externă, la nivel național;
- **Carnete ATA**, documente internaționale, în baza cărora mărfurile aflate în regim de export temporar circulă liber, fără plata unor taxe vamale de tranzit și/sau de import. Dintre categoriile de mărfuri pentru care se emit carnetele ATA, amintim: mărfurile destinate să fie prezentate sau utilizate la expoziții, târguri, congrese sau manifestări similare, echipamentul profesional și mărfurile importate în scop umanitar;
- **Avize privind existența cazurilor de forță majoră** și efectele acestora asupra executării obligațiilor comerciale;
- **Avizează documente pentru comerțul internațional**, precum contracte, facturi, declarații de producător, serviciu esențial pentru exportatorii români;
- **Certifică semnătura reprezentantului legal** al societăților românești.

✓ Bursele de mărfuri

Prin norma specială reprezentată de Legea nr. 357/2005 privind bursele de mărfuri, **CCIR avizează, supraveghează, controlează și sancționează bursele de mărfuri**, membri acționari, membri afiliați, precum și clienții bursei care dețin dreptul de tranzacționare pe piețele administrate de o bursă de mărfuri. Cu titlu de exemplu recent, în îndeplinirea atribuțiilor legale, Camera Națională a aprobat **Regulamentul nr. 26/09.03.2021 privind avizarea, supravegherea, controlul și sancționarea activității bursei de mărfuri**⁵.

✓ Târguri, expoziții și evenimente organizate de/la Romexpo împreună cu CCIR și Camerele județene

Romexpo, al cărui principalul acționar este CCIR, este liderul industriei românești de târguri și expoziții, fiind recunoscut inclusiv pe plan internațional ca membru cu drepturi depline al: **UFI The Global Association of the Exhibition Industry**, cea mai importantă asociație de profil din lume (din 1993), **CEFA Central Europe Fair Alliance** (din 2003), **CENTREX The International Exhibition Statistics Union** (din 2004), **EURASCO The European Federation of Agricultural Exhibition and Show Organizers** (din 2007), **ASOEXPO** Asociația Organizatorilor de Târguri și Expoziții din România (membru fondator).

Datorită suprafeței expoziționale generoase, a logisticii și a versatilității spațiilor, cele **11 pavilioane** ale Romexpo au capacitatea de a găzdui anual⁶: peste 70 de expoziții și târguri; cca. **75** de evenimente pentru publicul larg; peste **80** de convenții; peste **6000 de companii** participante la târguri și expoziții; peste **900.000 de vizitatori și spectatori** și aproximativ **45 de țări** reprezentate la evenimentele expoziționale.

Dintre manifestările expoziționale de prestigiu organizate în parteneriat cu CCIR și rețeaua Camerelor județene trebuie menționate următoarele:

INDAGRA

Târg internațional de produse și echipamente în domeniul agriculturii, horticulturii, viticulturii și zootehniei, INDAGRA este *cel mai mare și important eveniment agricol din România și unul dintre cele mai relevante din Europa Centrală și de Est*, constituind cea mai complexă manifestare de acest

⁵ Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 368/09.04.2021.

⁶ În condiții de non-pandemie.

gen, având ca scop promovarea agriculturii din România, potențialului zootehnic autohton, produselor tradiționale bio și a soiurilor de vinuri românești recunoscute internațional.

Recunoașterea internațională a profesionalismului acestei manifestări o constituie includerea, începând cu anul **2007**, a târgului INDAGRA în rândul manifestărilor agreate de **Asociația Globală a Industriei de Târguri – UFI**, cel mai înalt for al industriei expoziționale mondiale. De asemenea, tot din anul 2007, Romexpo S.A., prin INDAGRA, este membru în Asociația Organizatorilor de Târguri Agricole din Europa – EURASCO. Cu fiecare ediție, INDAGRA a cunoscut o creștere a numărului de companii expozante și al vizitatorilor prezenți la târg, cât și o evoluție în diversitatea și calitatea exponatelor prezentate, tot mai performante și mai apropiate de cerințele producătorilor agricoli și procesatorilor de produse agroalimentare.

Pentru a fi performantă, agricultura românească, alături de sectoarele conexe, are nevoie în mod constant de investiții, de cercetare, de mașini și utilaje de ultimă generație, de tehnici și tehnologii moderne, de semințe și material săditor de calitate. Toate acestea și multe altele sunt aduse în atenția pieței în cadrul INDAGRA, **locul unde se reunesc cele mai reprezentative firme din țară și din străinătate.**

BIFE-SIM

Târg internațional de mobilă, echipamente și accesorii, BIFE-SIM reprezintă o incursiune inedită în lumea mobilei și prezintă cele mai noi tendințe din domeniul mobilei, al decorațiunilor și al echipamentelor și accesoriilor pentru industria lemnului. În cadrul BIFE-SIM se găsesc toate stilurile de mobilier disponibile pe piața românească și internațională, de la cel clasic, la cel modern, de la cel din lemn masiv, până la cel combinat cu sticlă sau piele, sau chiar pictat manual. **Producătorii, importatorii și distribuitorii de mobilier** propun astfel publicului larg soluții ingenioase și practice care să poată satisface toate cerințele unui design interior plăcut.

TTR

Târgul de Turism al României, cel mai mare eveniment din România dedicat industriei turismului, este organizat de două ori pe an, fiecare ediție transformând Centrul Expozițional Romexpo într-un spațiu al destinațiilor de vacanță. **Reprezentată prin cele mai importante companii din România și din străinătate**, lumea turismului se întâlnește sub același acoperiș, în cadrul edițiilor

de primăvară și de toamna ale TTR. Târgul de Turism al României rămâne **locul ideal de prezentare a celor mai interesante oferte și atracții turistice, atât din România**, cât și din străinătate, incluzând turismul cultural, rural sau de business, turismul de tratament, destinațiile exotice, croazierele și turismul de aventură.

Pe lângă elementul B2C, **TTR are o importantă latură B2B**, reprezentând pentru vizitatorii specialiști platforma ideală pentru a întâlni parteneri de afaceri, pentru a reînnoi și fideliza relațiile existente cu partenerii tradiționali. TTR contribuie la consolidarea industriei turismului din România prin promovarea zonelor de atracție turistică și a serviciilor din România, dar și prin organizarea de conferințe și sesiuni de dezbateri în care sunt abordate problemele industriei, împreună cu autoritățile în domeniu.

CONSTRUCT EXPO

Târg internațional de tehnologii, echipamente, utilaje și material pentru construcții, CONSTRUCT EXPO are drept scop inovația și tendințele, materialele de calitate, arhitectura contemporană, tehnologiile și soluțiile verzi.

Evenimentul reprezintă o oportunitate de a face schimb de idei pentru cei care doresc să fie inovativi și vor să furnizeze produse și servicii de calitate. CONSTRUCT EXPO se desfășoară în aceeași perioadă cu **AMBIENT EXPO** – Târg internațional de produse și sisteme pentru amenajări interioare și exterioare, decorațiuni, mobilier și piscine, **ROMTHERM** – Expoziție internațională pentru instalații, echipamente de încălzire, răcire și de condiționare a aerului, **ROMENVIROTEC** – Expoziția Internațională pentru tehnologii și echipamente de protecția mediului, **MOBILA EXPO** – Târg de mobilă cu vânzare, **EXPO FLOWERS&GARDEN** – Expoziție Internațională de flori, amenajări peisagistice, horticultura și grădinărit, **ANTIQUÉ MARKET** – Târg de obiecte de artă și Antichități și Târgul de Produse Tradiționale.

GAUDEAMUS

Carte de Învățătură este cel mai “citit” târg de carte din România, bucurându-se de prezența unui public numeros și dornic să profite până în ultima clipă de oferta generoasă expusă. Târgul Internațional GAUDEAMUS, eveniment reper al peisajului cultural românesc de peste două decenii, se focusează pe atragerea unui număr cât mai mare de expozanți din întreaga lume. Au fost astfel încheiate acorduri de cooperare cu organizații renumite internaționale fiind dezvoltată o rețea de colaboratori activi în Europa, Orientul Mijlociu și Asia.

BOOKFEST

Salonul Internațional de Carte aduce la Romexpo cele mai cunoscute titluri ale momentului, multe dintre ele premiate cu Pulitzer sau alte distincții importante în domeniu. BOOKFEST este cel mai important salon de carte din România și singurul eveniment al industriei editoriale care a reușit să capete o dimensiune internațională marcantă. Începând din **2012**, BOOKFEST s-a extins și în Timișoara, Cluj-Napoca, Iași, Târgu-Mureș, Brașov, dar a avut și două ediții de Crăciun la București. La edițiile internaționale anterioare, țările invitate au fost Spania (2010), Ungaria, Franța, țările de limba germană (Germania, Austria, Elveția) și, ulterior, Polonia și Cehia (2015).

*

V. Terenul de la Romexpo – Utilitatea publică a CCIR în susținerea mediului de afaceri

Transmiterea de către Stat a terenului în administrarea CCIR

În anul **1961**, prin Dispoziția Consiliului de Miniștri nr. 92 din 16 martie 1961, s-a aprobat amplasamentul *Expoziției (Realizărilor) Economiei Naționale* a Republicii Populare Române, pe terenul hipodromului de la Băneasa din București și **s-a dat în administrare către Camera de Comerț și Industrie a României** un teren încorporat în terenul fostului Hipodrom Băneasa.

Prin Decizia nr. 1146 din 28 august **1972** a Biroului Permanent al Comitetului Executiv al fostului Consiliu Popular al Municipiului București (C.P.M.B.), **s-a decis**, în temeiul art. 1 și 2 din Decretul nr. 409/1955 și, ținând seama de prevederile art. 17 din Dispoziția Consiliului de Miniștri nr. 92/1961, **trecerea „în administrarea Camerei de Comerț a R. S. România, a terenului în suprafață de 464.900 mp situat în București, sectorul 1 (Piața Scânteii), cuprins între: Piața Scânteii, bulevardul Expoziției, bulevardul Poligrafiei și Administrația parcurilor a C.P.M.B., care se identifică, potrivit delimitării și împrejurii prevăzute în planul de situație anexat la prezenta decizie”**.

De asemenea, prin Decizia nr. 152 din 12 februarie **1973** a aceluiași emitent, **“având în vedere cererea formulată de Camera de Comerț prin care se solicită transmiterea în administrarea sa a unei suprafețe de teren de 37.912 mp, situat în același loc, în scopul dezvoltării Târgului Internațional București”**, s-a decis, în temeiul art. 1 și 2 din Decretul nr. 409/1955, transmiterea terenului în suprafață de 37.912 mp (format din parcela A în suprafață de 17.800 mp și parcela B în

suprafață de 20.112 mp) situat în București, bdul. Expoziției, sect. 1, din administrarea Administrației Parcurilor în „**administrarea Camerei de Comerț**”.

Înființarea ITE – actuala Romexpo S.A.

Prin Hotărârea nr. 1542/24.11.1973 a Consiliului de Miniștri al RSR⁷ a fost autorizată înființarea, în subordinea⁸ CCIR⁹ a RSR a *Întreprinderii de târguri și expoziții* (ITE), ca unitate cu gestiune economică și personalitate juridică, având ca obiect de activitate organizarea în țară și în străinătate a participării unităților expozante la târgurile și expozițiile economice, pentru promovarea activității de comerț exterior.

Prin aceeași hotărâre, CCIR a fost autorizată să transfere, concomitent cu înființarea noii întreprinderi, fondurile fixe și mijloacele circulante, necesare funcționării acesteia.

Hotărârea nr. 480/1972 a Consiliului de Miniștri cu privire la unele reglementări în legătură cu organizarea de către Camera de Comerț a manifestărilor expoziționale internaționale și expozițiilor străine în RSR a constituit actul potrivit căruia au fost preluate și stabilite atribuțiile ITE în ceea ce privește organizarea de expoziții în țară și străinătate.

Subsecvent, prin Decizia nr. 669/29.12.1973, CCIR a înființat ITE, cu sediul în București, Bd. Mărăști, nr. 65-67, sector 1, care a preluat, pentru desfășurarea activității proprii, prin transfer cu titlu gratuit de la CCIR, fondurile fixe și mijloacele circulante – imobile (clădiri), bunuri și materiale, prin protocoale corespunzătoare.

Anterior înființării ITE în anul 1974, **activitatea de târguri și expoziții era desfășurată prin intermediul CCIR**, un exemplu relevant în ceea ce privește clădirile edificate și afectate obiectului de activitate specific, fiind Autorizația pentru executare lucrări nr. 204.M/10.11.1961 emisă de Comitetul Executiv al Sfatului Popular al Capitalei, urmare cererii Departamentului Construcții și Materiale Construcții, pentru Camera de Comerț, privind construcții, lucrări,

⁷ Republica Socialistă România.

⁸ Prin aceeași hotărâre au mai fost înființate, tot în subordinea CCIR, și Agenția pentru publicitate pentru comerț exterior și Oficiul de control al mărfurilor.

⁹ Camera de Comerț și Industrie a Republicii Populare Române, fosta Uniunea Camerelor de Comerț și Industrie, înființată prin Legea nr. 1450/1925 ca „instituțiune publică, cu caracter economic național” este reorganizată, prin Decretul nr. 623/1973, devenind „Camera de Comerț și Industrie a Republicii Socialiste România (care) este organizație obștească, cu gestiune economică și personalitate juridică, având ca obiect de activitate intensificarea relațiilor comerciale și a altor relații economice cu alte țări și sprijinirea membrilor săi în promovarea raporturilor cu străinătatea”

amenajări și instalații, inclusiv cele exterioare aferente, corespunzătoare *Pavilionului Expoziția Economiei Naționale a RPR* – actualul Pavilion Central al Complexului Expozițional Romexpo.

Situația după anul 1989 – fragment¹⁰ preluat din “***Opinia legală***¹¹” realizată în anul 2011 de o echipă de cadre didactice universitare din cadrul Facultății de Drept a Universității din București, condusă de Prof. univ. dr. V. M. Ciobanu:

“Înlăturarea regimului comunist și trecerea la economia de piață a însemnat și sfârșitul dreptului de proprietate socialistă de stat, care a cunoscut o transformare radicală, devenind fie un drept de proprietate publică – al statului, asupra bunurilor de uz sau de interes public, fie un drept de proprietate privată – tot al statului, asupra bunurilor de uz sau de interes privat, supus, în principiu, dispozițiilor de drept comun.

*În anul 1990, prin Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, deci chiar înainte de adoptarea noii Constituții, practic **fostul drept de administrare directă și-a încetat existența, fiind înlocuit cu un drept de proprietate privată recunoscut regiilor autonome și societăților comerciale** (pe acțiuni sau cu răspundere limitată) cu capital integral de stat sau aparținând unităților administrativ-teritoriale, înființate prin hotărâre a Guvernului sau prin decizie a organelor administrației locale de stat, după caz.*

*În continuarea efectelor legii arătate, prin H.G. nr. 834/1991 privind stabilirea și evaluarea unor terenuri deținute de societățile comerciale cu capital de stat, a fost instituită **eliberarea certificatelor de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor aflate în patrimoniul acestora și includerea valorii acestora în patrimoniul societăților cu majorarea corespunzătoare a capitalului.***

Cât privește drepturile de folosință corespunzătoare dreptului de proprietate privată de stat sau aparținând unităților administrativ-teritoriale, atribuite organizațiilor cooperatiste sau altor organizații obștești ori persoanelor fizice, în temeiul unor dispoziții legale, cu sau fără plată, pe durată nedeterminată sau pe termen limitat, în perioada 1945-1989, aceste drepturi reale au supraviețuit și după anul 1989, în măsura în care prin lege sau prin actul de constituire nu

¹⁰ Sublinierile ne aparțin.

¹¹ Privind regimul juridic de administrare al Camerei de Comerț și Industrie a României atribuit în anul 1961 asupra unor terenuri situate în București, Bdul. Expoziției, nr. 22-30 (fost Bdul. Mărăști, nr. 65-67), sect.1 și a terenului situat în București, Bdul. Mărăști, nr. 65-67, sect. 1.

s-a dispus altfel, nefiind afectate prin simpla adoptare a Legii nr. 15/1990 și nici prin adoptarea noii Constituții¹².

Întrucât CCIR (...) nu era organizație socialistă de stat, neavând calitatea sau vocația de a primi în administrare bunuri proprietate socialistă de stat, fiind „instituție/organizație obștească” (art. 1 din Decretul nr. 495/1953; art. 1 din Decretul nr. 623/1973)¹³, având doar calitatea sau vocația de a i se transmite în folosință bunuri proprietate de stat, în condițiile legii, se pune problema dacă „dreptul de administrare” asupra terenurilor în speță, atribuit prin Dispoziția Consiliului de Miniștri nr. 92 din 16 martie 1961, este sau nu, un veritabil drept de administrare.

În mod corespunzător considerentelor arătate, întrucât dreptul de administrare directă nu putea avea ca titular decât o organizație socialistă, dreptul de administrare acordat CCIR este, în esență, un veritabil drept de folosință, numit impropriu „drept de administrare”¹⁴.

În consecință, regimul juridic al acestui drept este comandat direct de natura și trăsăturile sale juridice reale, și anume: drept real de folosință, acordat fără plată, pe durată nedeterminată, recunoscut în scopul administrării complexului expozițional dat în folosința CCIR.

Fiind vorba de un drept real de folosință, asupra unor bunuri proprietate de stat, acordat prin acte administrative, acest drept este supus unui regim juridic

¹² Pentru o enumerare a drepturilor reale de folosință corespunzătoare proprietății de stat, în ființă de lege lata, v. M. Nicolae, *Tratat de publicitate imobiliară*, vol. I, Introducere în publicitatea imobiliară, Ed. Universul Juridic, București, 2006, pp.36-37. V. și E. Chelaru, op.cit., pp 186 – 188, în care se citează, inter alia, și drepturile de folosință constituite în favoarea unor persoane juridice, în temeiul Decretului nr. 244/1955 și al Decretului nr. 409/1955.

¹³ În sensul că – illo tempore – Camera de comerț a RSR a fost „organizație obștească”, iar nu o organizație socialistă de stat, v., de ex. Gh. Beleiu, *Drept civil, Persoanele*, TUB, 1982, pp.341(unde citează Camera de Comerț a RSR printre „organizațiile obștești și de masă”) și 377 (unde citează aceeași instituție în cadrul „organizațiilor obștești pentru relații externe”).

¹⁴ V., pentru o „recalificare” asemănătoare, dar în sens invers, A. Iorgovan, *Tratat de drept administrativ*, vol. II, ed. a III-a, Edit. All Beck, București, 2002, p. 216, în legătură cu natura juridică a dreptului de folosință gratuită asupra bunurilor proprietate publică consacrat de art. 126 (în prezent, art. 124, după republicarea legii – s.n.) din actuala Lege a administrației publice locale nr. 215/2001 (în termeni asemănători art. 17 din Legea nr. 213/1998), fără a avea însă – illo tempore – și o bază constituțională: „Legea nr. 215/2001 – spune prof. Iorgovan – îngăduie consiliilor locale și consiliilor județene de a da „în folosință gratuită” pe termen limitat, bunuri mobile și imobile, proprietate publică sau privată, locală ori județeană, după caz, persoanelor juridice fără scop lucrativ, care desfășoară activitate de binefacere sau de utilitate publică ori serviciilor publice (art. 126). Față de prevederile constituționale enunțate (art. 135 alin. (5), teza a doua – din Constituția nerevizuită; s.n.), suntem de părere că această atribuire în „folosință gratuită” este, ca esență, tot o atribuire în administrare, o administrare atipică, noua reglementare lărgind și mai mult sfera subiectelor care pot deveni titulare ale dreptului de administrare, incluzând în această sferă și ceea ce, în perioada interbelică se evoca prin noțiunea de „stabiliment de utilitate publică”. (ibidem.)

specific, mai exact, mixt, de drept public și de drept privat. Cât privește conținutul său, titularul are dreptul să posed, să-l întrebuințeze și să dispună de el, în anumite limite, mult mai largi decât un simplu drept de administrare directă. Astfel, în privința fructelor civile (venituri), acestea sunt dobândite în proprietate, iar nu în administrare. În fine, în ce privește încetarea sau stingerea lui, spre deosebire de dreptul de administrare care putea fi revocat ad nutum, fără nici o justificare de către Consiliul de Miniștri (conform art. 9 din Decretul nr. 409/1955), revocarea acestuia nu este posibilă decât dacă titularul nu și-a îndeplinit obligațiile stabilite de lege ori prin actul de transmitere, iar nicidecum ad nutum, mai ales că acest drept are caracter accesoriu în raport cu dreptul asupra construcțiilor.

Cum acest drept de folosință nu a fost revocat până în anul 1989 și purtând asupra unor bunuri proprietate privată de stat, iar nicidecum aflate în proprietate publică, el a rămas neștirbit în patrimoniul Camerei de Comerț și Industrie a României și după această dată, nefiind afectat de noul regim constituțional al bunurilor proprietate publică”.

Situația actuală a terenului de la Romexpo

În anul 2004, prin H.G. nr. 1.709/2004¹⁵, s-a dispus, în temeiul legii¹⁶, transmiterea unui teren în suprafață de 9.83 ha, proprietate privată a statului, din administrarea Camerei de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București în administrarea Regiei Autonome „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”, precum și **darea în folosință gratuită** a Camerei de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București, pe o perioadă de 49 de ani, a terenului în suprafață de 1.8 ha, delimitat potrivit anexei care face parte integrantă din hotărâre.

Ulterior, printr-o altă hotărâre, respectiv H.G. nr. 2.127/2004¹⁷, s-a dispus, în temeiul legii¹⁸, transmiterea unui teren în suprafață de 403.867 mp, proprietate privată a statului, din administrarea Camerei de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București în administrarea Regiei Autonome „Administrația

¹⁵ Privind unele măsuri referitoare la dreptul de administrare și folosință asupra unei suprafețe de teren, proprietatea privată a statului (M. Of. nr. 984 din 26 octombrie 2004).

¹⁶ Potrivit art. 12 alin. (1) și (2) și al art. 17 din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.

¹⁷ Pentru stabilirea unor măsuri referitoare la dreptul de administrare și folosință asupra unei suprafețe de teren, proprietatea privată a statului (M. Of. nr. 1.153 din 7 decembrie 2010).

¹⁸ Art. 17 din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.

Patrimoniului Protocolului de Stat”, precum și **darea în folosință gratuită** a Camerei de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București, pe o perioadă de 49 de ani, a aceluiași teren.

* *

“Dacă este o instituție serioasă, Camera de Comerț și Industrie a României va trebui să conlucreze totdeauna cu Guvernul, așa cum se întâmplă în toate țările civilizate. În același timp, Camerele de Comerț sunt chemate să ajute Guvernul, puterea, inclusiv puterea legislativă, să adopte și să pună în funcțiune măsuri și reglementări care să sprijine dezvoltarea economiei de piață a României”

**Domnul Aurel Ghibuțiu,
Președintele Camerei Naționale în perioada 1990-1996**

Astăzi, în anul 2021, credem necondiționat în eficiența dialogului instituțional. Succesul proiectului comun, unanim acceptat și recunoscut, atât din perspectiva politicilor publice, dar mai ales, din perspectiva efectelor economice, ne confirmă faptul că doar prin eforturi susținute și convergente ale tuturor părților implicate, România se poate afirma ca un partener de încredere, serios și dedicat, care acționează în lumina angajamentelor asumate.

Este evident că și azi și oricând ne dorim să fim și să avem în România o Cameră Națională serioasă și recunoscută în realizarea misiunii instituționale.

Suntem totodată convinși că menirea Camerei Naționale va fi mereu aceeași – de menținere și cultivare constantă a rolului de partener tradițional al mediilor legislativ și guvernamental, în încercarea edificării și menținerii unei punți trainice de dialog între autorități și comunitatea de afaceri având ca unic scop – dezvoltarea economică a României.

**Camera de Comerț și Industrie a României
2021**